

У К Р А Ї Н А
Чернівецька міська рада
Управління охорони здоров'я

вул.О.Кобилянської, 22, м.Чернівці, 58002,тел./факс (0372) 55-39-29,
e-mail: muoz@ukr.net

Р І Ш Е Н Н Я   К О Л Е Г І Ї

21.04. 2016 р

№ 2/2

**Стан надання медичної допомоги
хворим на цукровий діабет в м. Чернівцях**

Заслухавши та обговоривши доповідь міського позаштатного ендокринолога Ракової А.А. колегія відмічає, що в лікувальних закладах міської комунальної власності проводиться відповідна робота щодо надання медичної допомоги хворим на цукровий діабет (ЦД).

Ендокринологічна служба міста представлена 7-ма ендокринологічними кабінетами, персонал яких обслуговує 214957 дорослого населення міста Чернівців. Медичну допомогу надають 9 лікарів – ендокринологів, які працюють на 6,5 ставки. Забезпеченість лікарями – ендокринологами склала за 2015 рік - 0,3 на 10 тис. дорослого населення (обласний показник - 0,49 на 10 тис. нас., по Україні – 0,33 на 10 тис. нас.).

Вісім лікарів-ендокринологів атестовані, з них 6 - мають вищу категорію; 1 лікар не атестований у зв'язку із відсутністю стажу роботи. Всі лікарі систематично відвідують переривчасті курси, обласні семінари та конференції.

Основна робота ендокринологічної служби направлена на раннє виявлення цукрового діабету серед осіб з факторами ризику для попередження розвитку ускладнень.

Проведено перевірку 180 амбулаторних карт осіб з потенційними факторами ризику захворювання на ЦД: з них пацієнтів з гіпертонічною хворобою – 21,6%; з ожирінням – 21%; із захворюваннями шлунково-кишкового тракту – 21%, з ішемічною хворобою серця – 21,6%; з глаукомою - 6,3%; з катарактою – 8,5%. В усіх поліклінічних установах проводиться тест толерантності до глюкози (ТТГ) спрощеним методом. Для покращення роботи по виявленню цукрового діабету всі хворі, які звернулись вперше, мають бути обстежені на рівень глюкози методом спрощеного ТТГ, відсоток цього обстеження повинен становити **80%**. В лабораторіях лікувально - профілактичних закладів міської комунальної власності за 2015 рік зроблено 61476 визначень глюкози в крові, із яких методом спрощеного ТТГ - **45,9 %**.

За 2015 рік зареєстровано всього в місті Чернівцях 11344 дорослих хворих, із яких 845 виявлено вперше. Поширеність цукрового діабету серед дорослого населення міста Чернівців склала **5277,3** на 100 тис.нас. проти **4844,9** на 100 тис.нас. в 2014 році (по області – 5271,3 на 100 тис.нас.).

Захворюваність на цукровий діабет за 2015 рік склала **393,1** на 100 тис.нас.. проти **364,9** на 100 тис.нас. в 2014 році (по області 374,6 на 100 тис.нас.). Ріст випадків цукрового діабету спостерігається в основному за рахунок цукрового діабету II типу.

За останні роки спостерігається ріст числа хворих на цукровий діабет, які **потребують інсулінотерапії**. Протягом 2015 року кількість таких хворих **1635 (14,4 %)** із них 420 хв. на цукровий діабет I типу та 1215 хворих на цукровий діабет II типу, проти **1513** хворих, що отримували інсулін в 2014 р. Рекомендований показник - **17,5%** хворих, які потребують інсулінотерапії. Для попередження ускладнень та кращої компенсації діабету за 2015 рік на інсулінотерапію було переведено 164 хворих (1,5 % від хворих II типу), що на **4,2%** більше ніж було переведено в 2014р.

Ускладнення цукрового діабету є найчастішою причиною інвалідності у пацієнтів. За 2015 рік зареєстровано діабетичної нефропатії 5,7% від загальної кількості хворих. У хворих працездатного віку – 54,4%. Діабетичної ретинопатії зареєстровано 11,3%. У хворих працездатного віку – 27,6%. Діабетичної катаракти зареєстровано 1,8% від загальної кількості хворих. Працездатний вік – 30,9%. Діабетичної гангрени - 4,08%. Проведено 6 ампутацій у хворих на цукровий діабет, показник складає **2,8** на 100 тис. нас (контрольний - до **5,3** на 100 тис. нас.), що на 41,6% менше ніж в 2014 році.

Загальна смертність хворих на цукровий діабет в м. Чернівцях склала за 2015 рік – **264** хворих (2014 р. – **276** хворих), **смертність від ускладнень** цукрового діабету - 19 хворих (**8,8** на 100 тис. нас.), що нижче показника 2014р на 24% (контрольний показник **6,4** на 100 тис. нас.). 42% - смертність від ускладнень складає смертність від нефропатії. **Первинний вихід на інвалідність** в працездатному віці знизився в порівнянні з 2014 роком на 7,1%.

В денних стаціонарах поліклінічних закладів міської комунальної власності проліковано 433 хворих, що складає **3,8%** від усіх хворих на цукровий діабет (2014 р. – **9,8%**), яким надана допомога вузькопрофільними спеціалістами: невропатологами, хірургами, кардіологами. Відмічається зниження цього показника в порівнянні з 2014р. на 6%.

З метою виконання основних завдань ендокринологічної служби в м. Чернівці для підвищення ефективності диспансерного спостереження за хворими проводяться **дослідження рівня глікозильованого гемоглобіну в крові**, як основного критерію ефективності лікування цукрового діабету. Всього на базі лікувальних установ міста глікозильований гемоглобін визначено у 14 хворих (4-хворих МП№2, 10-хв МЛ№4). Інші лікувальні заклади картриджів для забезпечення роботи аналізаторів «Гловер» не закупили через високу вартість.

В інших лікувальних установах та приватних лабораторіях визначено глікозильований гемоглобін у 1820 хворих (2014р - 1912 хворих) на цукровий діабет, всього цим обстеженням охоплено 13,6% пацієнтів.

Комісією вивчено питання співпраці зі спеціалістами **ОКУ «Чернівецький обласний ендокринологічний центр»**. В 2015 році в ОКУ «Чернівецький обласний ендокринологічний центр» оглянуто хворих на цукровий діабет – мешканців міста: окулістом – 3114 хворих; невропатологом – 1306 хворих; гінекологом – 980 хворих; ангіохірургом-подологом – 302 хворих; психологом – 670 міських хворих. В умовах стаціонару ОКУ «Чернівецький обласний ендокринологічний центр» за 2015 рік проліковано **345** пацієнтів, в умовах

денного стаціонару поліклініки ОКУ «Чернівецький обласний ендокринологічний центр» - **289** хворих.

За 2015 рік забезпечення інсуліном хворих на цукровий діабет проводилось залишками інсулінів минулого року, централізованими постачанням із ОКУ «Чернівецький обласний ендокринологічний центр» та закуповувались за кошти місцевого бюджету. На забезпечення *інсуліном* хворих на цукровий діабет протягом 2015 року було витрачено **842 019 гривень із місцевого бюджету** та виділено інсулінів за централізовані кошти на суму 5 426 371 гривень. На *таблетовані* препарати було витрачено **2 175 400 гривень місцевого бюджету**.

Відповідно до наказу МОЗ України № 890 від 23.12.2015р. «Про затвердження Положення про реєстр пацієнтів, що потребують інсулінотерапії», затвердженого в Міністерстві юстиції України 16.01.2016р. в поліклініках міста створюється **реєстр хворих**, які отримують інсулін. На момент перевірки в реєстр введено 1049 хворих із 1635, що становить 64,2%. Робочі місця лікарів-ендокринологів забезпечені оргтехнікою тільки в КМУ «Міська поліклініка №2».

Враховуючи вищенаведене, колегія

В И Р І Ш И Л А:

1. Роботу щодо надання медичної допомоги хворим на цукровий діабет в м. Чернівцях визнати такою, що потребує покращення.

2. Головним лікарям амбулаторно-поліклінічних закладів міської комунальної власності:

2.1. Забезпечити контроль за дотриманням затверджених протоколів надання медичної допомоги хворим з ендокринною патологією, виконанням моделей кінцевих результатів, контрольних показників поширеності та захворюваності на цукровий діабет.

Термін: постійно

2.2. Здійснювати заходи щодо підвищення якості скринінгового обстеження населення, особливо осіб з факторами ризику, методом спрощеного тесту толерантності до вуглеводів (ТТГ) з метою раннього виявлення хворих на цукровий діабет та попередження хронічних ускладнень захворювання

Термін: постійно

2.3. Забезпечити 100% охоплення консультаціями лікаря хірурга хворих на цукровий діабет, при наявності ускладнень - забезпечити обов'язкове скерування відповідних пацієнтів на консультацію до ангіохірурга .

Термін : постійно

2.4. Запровадити заходи щодо збільшення кількості обстежених серед хворих на цукровий діабет, створити сприятливі умови для динамічного спостереження вузькими фахівцями (лікар-офтальмолог, лікар-хірург, лікар-нефролог) з метою попередження розвитку ускладнень та інвалідизації.

Термін: постійно

2.5. Збільшити кількість пролікованих хворих на цукровий діабет в умовах денних стаціонарів поліклінік міської комунальної власності із залученням профільних фахівців.

Термін: постійно

2.6. Продовжити роботу щодо зниження показника смертності від ускладнень цукрового діабету та максимально наблизити його до рекомендованого першочерговими завданнями ендокринологічної служби Чернівецької області на 2016 рік контрольного показника - до 6,4 на 100 тисяч дорослого населення.

Термін: 05.01.2017 року

2.7. Забезпечити контроль за своєчасним переведенням на замісну інсулінотерапію хворих на цукровий діабет II типу та наблизити даний показник до рекомендованого - 17,5%.

Термін: 05.01.2017 року

2.8. Головним лікарям КМУ «Міська поліклініка № 1» Багрію В.М., КМУ «Міська поліклініка № 2» Широковій С.В., КМУ «Міська поліклініка № 3» Лисюку Ю.О., КМУ «Міська поліклініка № 5» Клічук Л.В., КМУ «Міська лікарня № 1» Петричуку А.М., КМУ «Міська лікарня № 4» Процу В.Й. - відповідно до наказу МОЗ України від 23.12.2015 року № 890 створити необхідні умови для якісного ведення реєстру хворих на цукровий діабет, внесення змін в нього, перегляду повної інформації про пацієнта та виписки рецептів Сформуувати реєстр хворих на цукровий діабет, що потребують інсулінотерапії.

Термін : до 01.09.2016 року

2.9. Головним лікарям КМУ «Міська поліклініка № 1» Багрію В.М., КМУ «Міська поліклініка № 2» Широковій С.В., КМУ «Міська поліклініка № 3» Лисюку Ю.О., КМУ «Міська поліклініка № 5» Клічук Л.В., КМУ «Міська лікарня № 4» Процу В.Й. винайти можливість подальшого використання експрес аналізатора для визначення глікозильованого гемоглобіну, як основного критерію ефективності лікування цукрового діабету.

Термін : протягом року

2.10. Головним лікарям КМУ «Міська поліклініка № 1» Багрію В.М., КМУ «Міська поліклініка № 2» Широковій С.В., КМУ «Міська поліклініка № 5» Клічук Л.В., КМУ «Міська лікарня № 1» Петричуку А.М., КМУ «Міська лікарня № 4» Процу В.Й. забезпечити тест смужками кабінети ендокринології підпорядкованих закладів.

Термін : протягом року

2.11 Головним лікарям амбулаторно-поліклінічних закладів активізувати проведення санітарно-освітніх та профілактичних заходів серед хворих на цукровий діабет, з метою попередження розвитку пізніх ускладнень особливо тих, які призводять до інвалідизації.

Термін : постійно

3. Міському позаштатному лікарю-ендокринологу Раковій А.А.:

3.1. Забезпечити контроль та проведення щоквартального аналізу стану захворювання та медичного забезпечення хворих на цукровий діабет.

Термін : постійно

3.2. Забезпечити контроль за достовірністю та якістю розрахунків потреби в медикаментах та засобах медичного призначення для хворих на цукровий діабет в поліклінічних закладах міста та центрах первинної медико-санітарної допомоги.

Термін : постійно

4. Про хід виконання рішення інформувати управління охорони здоров'я Чернівецької міської ради до 05.01.2017 року.

5. Контроль за виконанням рішення колегії покласти на заступника начальника, начальника відділу організації медичної допомоги населенню управління охорони здоров'я Чернівецької міської ради Бовкун Г.В.

Голова колегії

І. Незборецький

Секретар колегії

Ю. Тріффо